

der trængte, men det var disse Eiendomsbesiddere, og derfor optog vi Laan paa 6,700,000 Rd. i Hamborg, der bleve fordelte til dem, tilligemed 3,000,000 Spd., som vi fik ved Afregningen med Norge, og senere mange flere Penge. Var det til Nytte for Laantagerne? Nei, de gik bort; derimod bragte det et uhyre Tab for Statskassen, der mod sin Villie blev Godsæier, Skoveier, Fabrikant, og endnu i 1830 var der over 5 Mill., som ikke vare afviklede. Krisen i 1857 har jo været saa meget omtalt, at jeg derom kan fatte mig kort. Denne Krise er nu belyst saavel af den ærede Finantsminister som af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), men der er dog Ingen af dem, der har bragt i Grindring, at ogsaa den Gang blev Statskassen Brændevinsbrænder i Holbæk og Herremand i Syl-land, nemlig paa Sødal. Jeg tror ikke, at det er rigtigt, at Staten optræder som Laangiver; det er ikke til Nytte for Laantagerne og endnu mindre til Gavn for Statskassen, og der er jo en stor Masse af Skatteyderne, som ikke vil have nogen Nytte af denne Lov.

N. Jensen (Standerborg Amts 2den Valgkreds): Det er fra flere Sider her i Thinget udtalt over for det foreliggende Forslag, at det er for ensidigt. Det have min ærede Medforslagsstiller og jeg ikke kunnet se, thi ellers vare vi selvfølgelig gaaede med til det Mæ, som nu er foreslaaet fra alle Sider. Naar jeg siger dette, støtter jeg mig her væsentlig til Statskalenderen for 1878, hvori man vil se baade vore Banker og vore Sparekasser opførte, og man vil se, at Sparekasserne ere fordelte, om end ikke ligeligt, saa dog i alt Fald over hele Landet. Vi have da ment, at naar man kom disse Instituter, som saaledes ere fordelte over det hele Land, til Hjælp, vilde det have til Følge, at ikke blot enkelte, men samtlige Samsundskasser bleve hjulpsne. Vi maa jo stadigt gaa ud fra, at Ingen kan faae Laan uden tilstrækkeligt Pant. Derimod skal jeg over for det Vædringsforslag, som er stillet af de ærede Medlemmer for Vrå (Steenstrup) og Nørre-Sundby (Suel) sige, at vi ikke have Noget imod at gaa til den af dem foreslaaede høiere Sum, men naar vi desuagtet ikke selv have stillet Forslag i den Retning, er det, fordi vi have troet, at man lettere kunde sætte den af os foreslaaede Sum igjennem end deres høiere, og lige saa lidt have vi troet, at man bestemt kunde fastsætte, hvilken Rente der skulde svares. Derfor have vi selv stillet Vædringsforslag gaaende ud paa at fastsætte en saadan Rente, at Statskassen intet Tab lider. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) mente, at dette Forslag, som jo ogsaa flere have udtalt, var ensidigt, og at det jo ogsaa var opgivet af Finantsudvalget, skal jeg sige, at det ærede Medlem ikke har hørt, hvad jeg netop udtalte ved Forelæggelsen, at vi havde troet, at

Finantsudvalget havde ladet være at stille noget Vædringsforslag, for ikke at berede Vanstieligheder ved Finantslovens Behandling. Derimod kunde vi ønske, at Thinget kom til at stemme over Forslaget, og det laa da naturligt for os at træffe Af-tale med de Medlemmer af dette Thing, som allerede havde overveiet denne Sag, og denne Af-tale førte til det Resultat, som Lovforslaget udtviler. Da det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) tilraadede at stemme for de Forslag, som vare stillede af de oprindelige Forslagsstillere, idet han dog tilspøiede, at han dermed ikke vilde have sagt, at han vilde stemme for det endelige Forslag, udtalte det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), hvis jeg ikke tager feil, at det var meget rigtigt. Dette glædede mig at høre; thi saa indrømmer altsaa det ærede Medlem, at den Stilling kan man nok indtage ved 2den Behandling uden derfor at være bunden. Dette fremhæver jeg netop her, fordi jeg var i det samme Tilfælde ved 2den Behandling af en anden Sag; men da kunde det ærede Medlem ikke forstaa, at noget Saadant kunde lade sig gjøre. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) sagde, at hvis man kunde faae Rentefoden trykket noget ned ved et saadant Laan, vilde han nok indrømme, at der var Noget vundet derved; men det antog han ikke kunde lade sig gjøre, fordi Summen var for lille; men han vilde paa den anden Side nødig gaa til at faae den sat høiere op formebest de europæiske Forviklinger. Dette skal jeg ikke komme tilbage til, da det allerede er omtalt af det ærede Medlem for Nørre-Sundby (Suel); men dersom vi skulle vente med at afhjælpe den Trang, som efter vor Fornening er til Stede, indtil den europæiske Situation er bleven noget klarere, saa er jeg bange for, at vi kunde komme til at sige med det gamle Ordsprog: „Medens Græsset grov, dør Hørfemor“. Naar det ærede Medlem endvidere udtalte, at saa vidt ham bekjendt, var der ingen Sparekasser, som gav en høiere Rente end $4\frac{1}{2}$ pCt. — hvilken Udtalelse iøvrigt fandt Modsigelse fra flere Sider — da maa jeg sige, at vi netop have bragt i Erfaring, at der er saadanne Sparekasser. Vi sympatisere ikke dermed, men vi have netop opstillet Forslaget om de $4\frac{1}{2}$ pCt., fordi det var os bekjendt, at der var Sparekasser, som havde til Formaal at give 4 pCt. Rente af Indskud, og at udlaane til $4\frac{1}{2}$ pCt. eller ogsaa til 4 pCt. med 2 pCt. Provision, hvilket dog kun stete paa Grund af Lidernes Ugunst og for at kunne konkurrere med de øvrige Pengeinstituter. Det ærede Medlem udtalte en Frygt for, at Sparekasserne skulde benytte saadanne Laan til at gjøre Indkjøb af Værdipapirer for at have Fortjeneste derved; men for at kunne antage dette, tror jeg, man maatte have en til Visshed grændsende Sandsynlighed for, at Kursen paa disse Værdipapirer ikke vilde falde;